Behandeling prostaattumor
177Lutetium PSMA-therapie

azdelta
Uw ziekenhuis.

Beste patiënt

In samenspraak met uw arts, is voor u een behandeling met 177Lutetium PSMA (177Lu-PSMA) aangevraagd. Deze folder geeft u meer informatie over het verloop van de therapie. Neem de tijd om deze informatie aandachtig te lezen. Zijn er nog bepaalde zaken onduidelijk, stel ons gerust al uw vragen. Wij geven u graag antwoord. U vindt de contactinformatie op de achterkant van deze brochure.

Het team nucleaire geneeskunde

1 Wat is 177Lutetium PSMA-therapie?

Prostaattumorcellen hebben een specifieke structuur op de oppervlakte van de cel. Deze structuur is bekend als 'prostaat specifiek membraan antigen' (PSMA). PSMA komt voor in verschillende weefsels, maar de concentratie van PSMA is bijzonder hoog bij cellen van prostaattumoren.

Deze hoge concentratie van PSMA bij prostaattumoren maakt het mogelijk om prostaattumoren te behandelen met een radioactieve stof. Deze radioactieve stof (177Lu) is gekoppeld aan PSMA waardoor de prostaattumoren lokaal behandeld worden. Het bereik van de uitgezonden straling is zeer klein (max. enkele mm). Door deze gerichte, lokale radiotherapie worden de tumorcellen maximaal bestraald en blijven de gezonde cellen zo veel mogelijk gespaard.
Op deze manier kan er een geremde of langdurige stabilisatie van de kwaadaardige groei van de tumorcellen teweeggebracht worden. Daarnaast worden voor de meerderheid van de patiënten de karakteristieke symptomen, zoals botpijn, aangepakt waardoor de algemene levenskwaliteit verbetert.

2 Voorbereidende onderzoeken

- Bloedonderzoek

Er worden een aantal waarden bekeken via het bloedstaal, namelijk een differentiaal bloedbeeld, leverwaarden, nierfunctiewaarden, PSA. Het bloedonderzoek heeft tot doel om risico's voor kritieke organen (rood beenmerg, nieren) in te schatten en in het verloop van de behandeling te controleren.

- PET/CT met 68Ga-PSMA

Deze scan brengt de uitzaaiingen (metastasen) in beeld en toont hoeveel PSMA wordt opgenomen in de letsels. Hierdoor kan ingeschat worden of u in aanmerking komt voor de behandeling.

- PET/CT met 18F-FDG

Deze scan maakt gebruik van lichtradioactief suiker en geeft informatie over de agressiviteit van de tumorcellen.

- Nierfunctieonderzoek met 99mTc-MAG3

De nierfunctie wordt in beeld gebracht met dit onderzoek. Een goede nierfunctie is belangrijk voor de behandeling. Dit onderzoek zal mee bepalen of u in aanmerking komt voor de behandeling.

3 Verloop behandeling

U moet nuchter zijn op de dag van de behandeling. U mag 4 uur voor de behandeling tot 1 uur erna alleen maar water drinken en u mag niets eten.

Er wordt een infuus aangelegd met fysiologisch water. Ongeveer 30 minuten voor de toediening van 177Lu-PSMA krijgt u medicatie (ondansetron) om misselijkheid te voorkomen. Daarnaast wordt een masker met gekoelde lucht aangebracht rond de speekselklieren, dit eveneens 30 minuten voor de toediening van 177Lu-PSMA. Dit dient om de speekselklieren te koelen, waardoor de doorbloeding en dus de opname van 177Lu-PSMA in de speekselklieren beperkt wordt.

Vervolgens wordt de 177Lu-PSMA via dit infuus toegediend. Omwille van de stralingsbescherming is het nodig dat u 1 nacht in het ziekenhuis blijft. Er mag geen bezoek langskomen wegens de straling die uitgezonden wordt. De dag na de behandeling wordt u nagemeten om te bepalen hoeveel straling uitgezonden wordt door uw lichaam. Als deze waarde laag genoeg is, mag u terug naar huis gaan.

De volledige therapie gebeurt meestal met 4 toedieningen van 177Lu-PSMA met een tussentijd van 6 weken tussen elke toediening. Hou u aan de behandelingskalender. Als u verhinderd bent, is het zeer belangrijk om de dienst nucleaire geneeskunde te verwittigen (minstens 11 dagen voor de geplande datum).

4 Risico's en mogelijke bijwerkingen

De mogelijke risico's en bijwerkingen worden geminimaliseerd door een zorgvuldige voorbereiding.
De behandeling kan niet worden gegeven bij:

- ernstige nierproblemen
- beenmergdepressie / myelodysplastisch syndroom / andere ernstige veranderingen van het bloedbeeld.

Mogelijke bijwerkingen

- Het aantal rode en witte bloedcellen, alsook de bloedplaatjes kunnen afnemen. Om dit te controleren moet na elke toediening om de 2 weken uw bloed gecontroleerd worden.
- Uw nierfunctie kan worden beïnvloed. Hiervoor worden uitgebreide testen gedaan voor elke toediening.
- De radioactieve stof wordt in beperkte mate opgenomen in de speeksel- en traanklieren waardoor deze licht beschadigd kunnen worden. Dit kan zorgen voor een droge mond en droge ogen.
- Kort na de toediening kunt u misselijk zijn.

Breng uw arts zo snel mogelijk op de hoogte als u één van deze bijwerkingen heeft, zodat uw arts hiervoor de gepaste medicatie kan voorschrijven.

5 Leefregels

Na toediening van 177Lu-PSMA komt er nog enige tijd straling uit uw lichaam en kunt u andere personen in lichte mate aan deze stralen blootstellen. U moet het stralingsrisico voor de mensen in uw omgeving zo laag mogelijk houden, in het bijzonder voor kleine kinderen en zwangere vrouwen. Daarom moet u de hieronder vermelde leefregels zo goed mogelijk in acht nemen gedurende 2 weken na elke toediening van 177Lu-PSMA.

Afstand

- Langdurige nabije afstand tot anderen moet u vermijden.
- Hou minstens 1 meter afstand met uw huisgenoten en bezoekers, en bij langdurige bezigheden zoals televisie kijken of eten, zo mogelijk twee meter of meer.
- Beperk direct lichamelijk contact met volwassenen tot maximaal 30 minuten per dag

Toilet en dagelijkse hygiëne

- Drink een ruime hoeveelheid vloeistof (water, fruitsap...) vóór en na de injectie.
- Was uw handen voor het toiletbezoek. Na gebruik van het toilet spoelt u 2 maal door. Was nadien opnieuw goed de handen. Urineer zittend om spatten te voorkomen.
- Bij incontinentie: plaats het gebruikte incontinentiemateriaal apart in een zone met weinig passage. Bewaar het een week voor u dit meegeeft met het huisvuil.
- Gebruik wegwerphandschoenen om lichaamsvloeistoffen of vuile was aan te raken. Deze handschoenen bewaart u best een extra week apart voor u het meegeeft met het huishoudelijk afval.
- Was apart het ondergoed, beddengoed, dat gebruikt werd tijdens de eerste 2 weken na elke toediening van 177Lu-PSMA. Ev. ook kledij vuil geworden door bloed, braaksel, urine of stoelgang. Gebruik geen waterbesparende functie en programmeer indien mogelijk een extra spoelbeurt.

Kinderen / zwangere vrouwen

Kleine kinderen (tot en met 12 jaar) zijn gevoeliger voor straling dan de gemiddelde volwassene. Daarom moet u direct lichamelijk contact met kinderen en zwangere vrouwen zo veel mogelijk vermijden en een zo groot mogelijke afstand bewaren. Laat kleine kinderen tot 12 jaar daarom zo veel mogelijk door één van uw huisgenoten verzorgen.

Partners

- Het is sterk aan te bevelen dat u en uw partner gedurende de eerste 2 weken na toediening van 177Lu-PSMA apart slapen op minstens twee meter afstand van elkaar, liefst in aparte kamers. Er moet op gelet worden dat de bedden in de verschillende kamers niet tegen dezelfde muur geplaatst staan, waardoor er toch nog onvoldoende afstand zou zijn.
- U moet gedurende de eerste 2 weken na elke injectie met 177Lu-PSMA een condoom gebruiken tijdens de geslachtsgemeenschap. U mag bovendien geen kinderen verwekken tijdens de behandeling en tot 6 maanden na de laatste toediening van 177Lu-PSMA. U moet dus tijdens deze periode betrouwbare voorbehoedsmiddelen gebruiken.

Werk

- Er is geen bezwaar om weer te gaan werken, tenzij u beroepshalve in contact komt met kinderen tot en met 12 jaar of zwangere vrouwen. In dit geval mag u gedurende 3 weken uw beroep niet uitoefenen.
- Ook op het werk moet u zoals thuis zo veel mogelijk afstand bewaren.
- In twijfelgevallen moet u overleggen met de arts die u heeft behandeld.

Andere praktische aspecten

- **Behandelkaart**
  U krijgt na de behandeling telkens een behandelkaart mee: deze moet u gedurende de aangegeven voorzichtigheidsperiode (gemiddeld 28 dagen) in uw bezit houden bij uw identiteitskaart.

- **Ziekenhuisopname of andere zorgverlening**
  Licht uw zorgverleners (artsen, verpleegkundigen, kinesist, tandarts...) in over uw behandeling met 177Lu-PSMA. U beschikt daarvoor over het meegegeven behandelkaartje dat u na elke behandeling bij u moet houden en moet tonen bij verzorging of ziekenhuisopname.

- **Onverwacht overlijden**
  Bij onverwacht overlijden moet uw arts en ook de dienst nucleaire geneeskunde hiervan op de hoogte worden gebracht. Dit tot einde van de aangegeven voorzichtigheidsperiode op de meegegeven behandelkaart na toediening van 177Lu-PSMA. Bij overlijden tijdens deze periode wordt de absolute voorkeur gegeven aan begraving om stralingsbeschermingsredenen.

6 Vereiste toestemming door de patiënt

Vereiste toestemming door de patiënt op basis van informatie

over de behandeling met 177Lu-PSMA

Dr. ..... heeft mij op

...../...../ 20..... ingelicht over de behandeling met 177Lu-PSMA op ...../...../ 20.....

De arts heeft me meer uitleg gegeven over:

- mijn gezondheidstoestand en de diagnose en behandeling, die zal gebeuren
- de reden, tijdsduur, urgentie, aard, het doel van de behandeling
- de slaagkansen
- de voor- en nadelen, mogelijke verwikkelingen en neveneffecten tijdens de behandeling en/of herstelperiode
- de mogelijke alternatieven en de kansen op herstel met en zonder de behandeling
- de kostprijs en mijn persoonlijk aandeel als patiënt.

Ik kreeg een duidelijk antwoord op al mijn vragen en beschik over alle informatie die ik nodig heb om in alle vrijheid te beslissen om de behandeling te ondergaan. Bovendien kreeg ik ook een infobrochure over de behandeling overhandigd.

Ik weet dat ik met mijn vragen altijd terecht kan bij mijn arts en voor vragen over de factuur bij de financiële dienst (factuur@azdelta.be of 051 23 76 66).

Ik zal me strikt aan de aanwijzingen van mijn arts houden om de behandeling zo gunstig mogelijk te laten verlopen en de stralingsbelasting voor mezelf en mijn omgeving te beperken.

Ik ga ermee akkoord dat de arts bijkomende medische handelingen - i.v.m. de oorspronkelijke behandelingsreden - kan uitvoeren die nodig zijn voor het herstel of behoud van mijn gezondheidstoestand.

Ik bevestig mijn toestemming aan de artsen nucleaire geneeskunde om de behandeling uit te voeren, cf. onderstaande ondertekenende arts. In uitzonderlijke omstandigheden mag de arts zich laten vervangen door een collega.

Ik ben er me van bewust en ga akkoord dat de verworven medische data in kader van deze behandeling (na anonimiseren) kunnen worden gebruikt voor wetenschappelijke doeleinden en publicaties.

Ik kan mijn mening altijd herzien en afzien van deze behandeling. Ik contacteer hiervoor de arts die mij behandelt of de arts nucleaire geneeskunde.

Opgemaakt te Roeselare op ...../...../20.....

Patiënt of wettelijke vertegenwoordiger
Voornaam en naam + handtekening + 'Gelezen en goedgekeurd'

Behandelende arts
Handtekening en stempel

Contact

Dienst nucleaire geneeskunde
CAMPUS RUMBEKE
Deltalaan 1
8800 Roeselare
t 051 23 77 43

www.azdelta.be

Bron: dienst nucleaire geneeskunde

Artsen

Dr. Kristien Casier
Dr. Liesbet De Ceuninck
Dr. Nele Lips
Dr. Kristoff Muylle
Dr. Evelyn Vranken